

og jeg vil da ogsaa sige til ærede Medlemmer, der saa varmt have forsvaret denne Sag, at det har været mig magtpaaliggende, hver Gang der har været Tale om Udbud af Lokomotiver, at søge at fremkalde Tilbud fra indenlandske Firmaer, som ville paatage sig dette Arbejde. Derom ved det høje Finansudvalg ogsaa udmærket god Besked. Ja, jeg har endog for at betrygge den hjemlige Industri, naar der har været forlangt Tilbud, i saa høj Grad som muligt overfor Udlandet taget det Forbehold, at jeg eventuelt vilde forbeholde den hjemlige Industri at bygge en Del af de udbudte Maskiner. Videre kan man dog ikke gaa, naar man i det hele skal følge Licitationsprincippet, hvad Folketinget altid har hævdet. Jeg anser det altsaa for givet, at jeg har en saadan Bemyndigelse, og den vil selvfølgelig ogsaa blive benyttet i Fremtiden, idet jeg meget gerne vil støtte den hjemlige Industri, men man maa forlange, at den hjemlige Industri skal være i rimelig Grad konkurrencedygtig.

Hvis det derimod er Meningen med Ændringsforslaget, hvad ikke fremgaar af dets Ordlyd, at det indeholder en Forpligtelse, at Ministeren altsaa, hvis det vedtages, skal lade Statsbanernes Lokomotiver bygge paa indenlandske Værksteder uden Hensyn til, hvad det koster, kan jeg ikke tage imod Forslaget. Jeg vil derfor spørge det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, om han vil lægge en saadan Opfattelse ind i dette Ændringsforslag, eller det skal opfattes efter sin Ordlyd. Thi hvis det skal indeholde en Forpligtelse, vilde det forekomme mig ganske urimeligt. Lad os f. Eks. tænke os, at der skal anskaffes 4 større Lokomotiver, og at det laveste Tilbud, der fremkommer herhjemme fra, er 40,000 Kr. over det laveste Tilbud fra Udlandet. Saa maatte man belaste Statsbanernes Budget med en aldeles unødvendig Udgift paa 40,000 Kr. til Fordel for den hjemlige Industri. Nu have dog alle eller saa godt som alle været enige om det Krav, at Statsbanerne skulde give en rimelig Forrentning af deres Anlægs kapital, og at de nu skulle amortisere denne med 1 pCt. Men samtidig med, at man stiller et saadant Krav, som det forhaabentlig skal lykkes at gennemføre saa nogenlunde, hvis ikke daarlige Konjunkturer eller andre Uheld slaa sig til, gaar det ikke an Gang efter Gang at belaste Statsbanernes Budget med saadanne ret betydelige Beløb, med andre Ord paalægge Statsbanerne at yde en saadan ekstraordinær

Beskyttelse. Man maa nemlig huske, at Statsbanerne som et af Statens indtægtgivende Aktiver føre deres eget Budget, og naar man forlanger, at deres Anlægs kapital baade skal forrentes og amortiseres, kan man ikke med nogen rimelig Grund paalægge dette Budget at bære en saadan ekstraordinær Beskyttelse. Jeg ser ikke rettere end, at vil man den Vej, maatte man benytte et Middel, som jeg i øvrigt ikke anbefaler, nemlig at forhøje Toldbeskyttelsen. Saa kommer Byrden dog til at falde mere indirekte paa den enkelte Statsvirksomheds Budget. Men desuden, hvis dette Forhold skulde gennemføres, vilde det bidrage til at forringe Interessen hos de ledende ved Statsbanerne for i det hele at naa en rimelig Forrentning og Amortisation, og det vilde jeg ogsaa anse for at være uheldigt. Jeg kan heller ikke tænke mig, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds vil lægge en saadan Tanke ind i sit Forslag. Det skal dog vel forstaaes efter sin Ordlyd, som er den, at Ministeren faar en Bemyndigelse, som jeg allerede mener at have, til at bestille Maskiner paa indenlandske Værksteder. Men derom vil jeg gerne udbede mig en Udtalelse af det ærede Medlem.

Saa har man fremdraget Spørgsmaalet om Nedsættelse af en Kommission til Udarbejdelse af et Forslag vedrørende forskellige Forhold ved Privatbanerne, navnlig Personalets Forhandlingsret, Retspleje, Avancements- og Lønforhold. Det er Ændringsforslag Nr. 109. Det har allerede været omtalt af forskellige ærede Medlemmer, og jeg skal ogsaa derom gøre nogle Bemærkninger. Jeg kan henvise til mine Udtalelser i Fjor, da et lignende Forslag var fremme. Jeg udtalte den Gang, at jeg ikke kunde se, at det vilde være rigtigt, at Statsmagten paa denne Maade greb ind paa Privaterhvervenes Omraade, saa meget mindre, som dette høje Ting altid har hævdet Privaterhvervenes Ret til Selvstyre. Nu er der jo en hel Del private Baner, der ikke have faaet noget Statstilskud og altsaa ere rene og skære Privatvirksomheder. Der er ganske vist andre, der have faaet endog betydelige Statstilskud, men som drives privat, og hvis Ledelse har helt og fuldt det private Erhvervs Karakter. Det vilde ikke være paa sin Plads, hvis Staten her vilde gribe ind paa en saadan Maade, at disse private Erhvervs økonomiske Forhold kunde blive føleligt berørt deraf. Jeg tror heller ikke, at